

3r

160

BIBLIOTHEEK KITLV

0030 0416

0 36 818 232

B E M E R K I N G E N .

REPRODUCED FROM THE
ORIGINAL MANUSCRIPT

32160

34.
160.

BEMERKINGEN

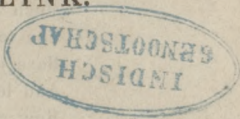
BETREFFENDE DE

NEDERLANDSCHE

WEST-INDISCHE EILANDEN;

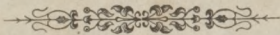
DOOR

A. H. BISSCHOP GREVELINK.

TWEEDE STUK.

EMANCIPATIE DER SLAVEN.

ROTTERDAM,
H. A. KRAMERS.

1848.

Ye Sons of Mercy! yet resume the search;
Drag forth the regal monsters into light,
Wrench from their hands Oppression's iron rod,
And bid the cruel feel the pains they give.
Much stil untouch'd remains; in this rank age,
Much is the patriot's weeding hand required.
The toils of law (what dark insiduous men
Have cumbrous added to perplex the truth,
And lengthen simple justice into trade),
How glorious were the day! THAT SAW THESE BROKE.

THOMSON.

V O O R W O O R D.

Mij voorstellende de aandacht van het publiek op de Nederlandsche *W. I.* eilanden te vestigen, acht ik het noodig, eenige versooning te maken wegens mijne vermetelheid zoo wel, als wegens een aantal gebreken, welke, naar ik niet twijfel, mijne »bemerkingen» ontsieren. — Om wel te schrijven dient men de daartoe vereischte bekwaamheid, tijd, rust, kalmte enz. te bezitten, in geen van welke voorregten ik mij heb te verheugen. — Evenwel denk ik een weinig gedaan beter dan niets, en de waarheid blijft altijd de waarheid, hetzij dezelve door een blikken of een gouden trompet wordt verkondigd. Wat immer men in mijn schrijven meent te moeten gispèn, men doe het openlijk en zonder omwegen, mits men daarbij het groote doel, het welzijn van het land, niet voorbij

ziet. — Wil men dit helpen bevorderen, dan zal ik mij in elke veroordeeling van mijn schrijven verheugen.

Ik heb den Majoor ESSER, Gezaghebber van Curaçao en onderhoorigheden, eenigzins ruw de ooren gewasschen; ik zie weinig reden zulks te verdedigen, dewijl ik die persoon voor zijne tegenwoordige betrekking ongeschikt acht, en zijne benoeming, vooral in dezen tijd, als eene koloniale ramp beschouw. — Dit moest ik aantoonen en kon het onmogelijk doen, zonder de gronden van mijne beschouwing kenbaar te maken. — Tot hem heb ik op dit punt eeniglijk te zeggen, dat indien hij zich omtrent mij in iets bezwaard gevoelt, hij mij steeds bereid zal vinden hem te antwoorden! Voor het publiek echter heb ik een ander woord. — Er heerscht in ons gezegend vaderland een ziekelijke afkeer van het blootleggen der waarheid omtrent personen! De onopgesmukte taal, het open vizier is niet gewild; — men schermt zoo gaarne met het masker geene personaliteiten is de eeuwige roep! Wat mij betreft, ik zie geen beter middel voor het herstel van misbruiken in regeringszaken, dan ze zonder schroom aan te wijzen, en volg in dezen de leer van Lord VERULAM » que la censure, la satire même, soit la taxe que l'homme en place doit au public pour le seul fait de son élévation (1).

(1) *By JOUY. L'ingratitude politique. — Livre des cent-et-un.*

Hen hiertegen te vrijwaren is de onschendbaarheid des Konings op de dienaars van de kroon over te brengen, met hetwelk te doen de deur geopend wordt voor een misbruik van gezag, hetwelk onveranderlijk van de treurigste gevolgen is. — Men overschrijde echter zoo mogelijk nimmer den huisselijken drempel; alles wat niet onmiddellijk met het publiek karakter in betrekking staat, blijve steeds heilig, en hieraan heb ik mij niet vergrepen. Overigens is de taak van misbruiken aan te wijzen, ofschoon onbetwistbaar van het hoogste belang, bij uitstek hatelijk, want daarvoor geeft hij, die dezelve opneemt, zich zelf tot een zoenoffer. — Geen goed wordt bewerkt zonder veel lijden, geen volk heeft zijn heil verworven zonder veel ramp, — en zelfs het behoud der wereld eischte de wreedste miskenning en een smadelijke dood! — Zij, die zich bij den aanval in de verloren hoop scharen, vallen in de bres; die nakomen, snellen over hun lijk ter overwinning en genieten het loon, terwijl de eersten in het slijk vertrapt liggen.

Voor mij zelven zou ik veel kunnen zeggen, doch mijn persoon is te onbeduidend, om er het publiek mede bezig te houden. — In het belang van het doel mijns schrijven mag het echter niet ondienstig zijn hier aan te voeren, dat ik als koloniale Secretaris te St. Eustatius, in 1845 aan den toenmaligen Minister van Koloniën deed toekomen een betoog van

de noodzakelijkheid tot vereenvoudiging van het bestuur en vermindering der belasting van de ingezetenen dier kolonie, met besparing van een deel der subsidie uit het moederland, hetwelk door dien Minister, den heer BAUD, gunstig werd beoordeeld; en, zoo ik wel heb, nu korten tijd geleden, geheel of gedeeltelijk is opgevolgd; dat ik inmiddels in het vertrouwen op ontvangen mededeelingen van wege den Majoor ESSER, en in het zeker vooruitzicht van de door den Minister eigenhandig aangekondigde verandering in de inrigting van het bestuur van St. Eustatius, hetwelk als een noodzakelijk gevolg, de intrekking van mijnen post behelsde, mij met verlof naar Curaçao begaf, en ik mij niet lang daarna in onaangenaamheden met den Majoor ESSER gewikkeld zag, ten gevolge waarvan ik in Junij 1847 uit Curaçao naar Nederland vertrok, om mij wegens de gedragslijn van den Majoor ESSER ten mijnen aanzien bij den Minister te beklagen, mij wegens zijne aanranding van mijn karakter regt te verschaffen; — en niet gedwongen te worden, mijne betrekking onder de bevelen van zulk een opperhoofd op nieuw te aanvaarden in een land, waar de bevolking, volgens mijne herhaalde verklaring, onvermogen is, de kosten er van goed te maken (1); en eindelijk, dat ik nu

(1) De ellende in die kolonie heerschende, gaat alle begrip te boven, een groot gedeelte van de bevolking, blanken en

weinigere weken, voor het eerst sedert mijne komst in Nederland, uit een aan mij gerigt schrijven, dd. 24 Maart van den Heer BAUD, de ministeriele kennisgeving erlangd heb, dat mijn gedrag openlijk aandruischt tegen de beginselen van Administrative ondergeschiktheid, dewijl ik tegen de bevelen van den Gezagvoerder aan, mijne standplaats zou verlaten hebben, eene bewering welke ik voor als nog slechts met » onjuist » zal bestempelen, en mij vervolgens naar Nederland heb begeven! Zoodat om kort te gaan mijne belangelooze opoffering tot hertoe nog steeds beloond is door het verlies van mijn wachtgeld! — Ik wil echter nederig hopen en vertrouwen, dat mij dit niet langer onthouden zal worden, aangezien ik mijne zaak reeds bijkans eene maand geleden, heb kenbaar gemaakt aan Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning, die de bron is van het regt zijner getrouwe onderdanen.

Wat de beschouwing van den Heer BAUD betreft, de strekking is tastbaar; de waarheid moet gesmoord worden! Voor elk misdrijf van eenen ambtenaar is genade; omkoopning vereischt geen onderzoek, diefstal vindt ver-

gekleurden, krijgt het geheele jaar door geen gekookt voedsel over de lippen, zijn nacht en dag blootgesteld aan elke regenvlaag, terwijl de afzigtelijkste kwalen hen verteren. — (Zie voor het getal onvermogenen onder hen, den staat der bevolking in het 3^e nummer van het tijdschrift: » Bijdragen tot de kennis der Nederlandsche en vreemde koloniën, » te Utrecht bij VAN DER POST. Jaargang 1846.)

schooning, doch wee den brave die het waagt, zijn land met meer dan routinewerk te dienen! — De verblinde! Denkt hij zijn oogmerk door dwang te bereiken? Is de geschiedenis dan niet daar, om hem op elke bladzijde te leeren, dat vervolging steeds en onveranderlijk niet alleen het doel mist, maar zelfs de zaak aanmerkelijk helpt bevorderen, die zij bestemd was te onderdrukken? Hij wijzigde sedert eenigen tijd zijne koloniale politiek door het verbannen uit de kolonie met des needs opsluiting in de kolonie te verwisselen, doch al voegde hij martelvuren bij ketens, de waarheid laat zich niet smoren, en rijst telkens met vernieuwde krachten, om de zaak der menschheid te verdedigen en de naam van tirannen aan de algemeene verfoeying prijs te geven.

ROTTERDAM,

25 Mei 1848.

EMANCIPATIE DER SLAVEN.

Let but the same chances be given to the new scheme of reinvigorating the colonies, as were given to the old. — Let the experiment be made, not with the disadvantages of indifference or parsimony, but as such trials are conducted when a mighty prize is at stake, — with heartiness, confidence, and liberality. — Let the planters first be put in that position which is the necessary *point du depart* and then assured of the continuous sympathy and co-operation of their countrymen at home.

(The Times of wednesday, May 10, 1848.)

In eenige der aan den Koning gerigte adressen betreffende de herziening van de grondwet, heeft men aangedrongen op de afschaffing van de slavernij in de koloniën. Het ware te wenschen, dat het verlangen daartoe zich meer algemeen hadde geopenbaard. De slavernij der negers is thans eene onhoudbare kwestie geworden; — de beslissing daarvan kan niet worden verschoven, zonder de koloniën in den grond te helpen; — en hoe spoediger men tot een gunstige beschikking op het verzoek overgaat, hoe beter. Zoo als de zaken in *West-Indië* thans staan, verliezen de ingezetenen van

St. Martin hunne slaven tot aan den laatsten toe, voor en aler het loopende jaar ten einde is, en tenzij men een middel kan vinden, om de oevers van de *Marowyne* te bewaken, wacht den ingezetenen van Nederlandsch *Guyana* hetzelfde lot.

Het is de overtuiging, dat deze en meerdere rampen onze koloniën dreigen te overstelpen, die mij aanspoort, om het vonkje belangstelling, hetwelk voor die bezittingen in de boven bedoelde rekwesten gloort, zoo mogelijk voor uitdooving te bewaren. Het is tot u, waarde landgenooten! voorstanders van de afschaffing der slavernij, dat ik te dien einde mijne woorden rigt; vergun mij, uwe deelneming ten behoeve uwer broeders in *West-Indië* verder in te roepen; ook ik verlang de vrijheid voor de negerslaven! met hart en ziel vereenig ik mij met u en elk, die op eene wettige wijze en door gepaste middelen slavernij in elke gedaante zoekt te keer te gaan, maar het is juist die zelfde vrijheidszucht, die mij in de door velen voorgestelde wijze van de negers te emanciperen eene zwarigheid doet vinden, welke, naar mijn inzien, noodwendig dient vermeden te worden. Ik wensch den neger vrij te zien, zonder dat het juk op de blanken drukt. Dit behoort de wensch te zijn van een ieder, die slaven emancipatie voorstaat, want zonder de regten van den meester te eerbiedigen, is belangstelling in het lot van den neger inderdaad niet veel beter dan huichelarij. Het is dit regt van den meester hetwelk, ik in de eerste plaats met een enkel woord wensch te betoogen.

Zonder voor dit oogmerk den dikwijls betreden weg van de geschiedenis des slavenhandels in te slaan, zal het genoeg zijn te herinneren, dat de tegenwoordige kolonisten afstammen van hen, die zich verlatende op de onschendbaarheid van door het staatsbestuur der vereenigde provinciën plegtig verzekerde regten, de gemelde bezittingen tot hunne woonplaats verkozen; — sedert welken tijd er geene enkele gebeurtenis heeft plaats gehad, waardoor zij geacht kunnen worden die regten te hebben verloren; — en wijders, dat de tegenwoordige negerslaven afkomstig zijn van hen, die, wel is waar, de slagtoffers waren van eenen afschuwelijken handel, doch niettemin van eenen handel, welken het gezegde staatsbestuur, nog zoo laat als het jaar 1789, bij eene speciaal voor dat oogmerk uitgevaardigde, en door kommissarissen van Z. D. H. Prins WILLEM den V^{de} in de koloniën afgekondigde wet, zocht *aan te moedigen*. De negerslaven zijn dus het *wettig* eigendom hunner meesters en kunnen zonder onregtvaardigheid te plegen niet dan door de wet worden vrijgemaakt.

Uw antwoord is gereed: » Dit is het, wat wij willen; slechts door de wet zullen zij vrij worden.»

Veroorloof mij echter u te vragen: » Wie maakt de wet?»

De Koning met de Staten-Generaal, welke het geheele Nederlandsche volk vertegenwoordigen?

En de Nederlanders in de Overzeesche bezittingen?

Deze worden niet vertegenwoordigd.

En evenwel wilt gij hun de wet voorschrijven? Ziedaar juist hetgeen de Engelsche volkplantingen in *Noord-Amerika* tot opstand dreef. Wilt ge zeggen: » onze koloniën zijn te zwak, om tegen ons op te staan?» Zoudt ge het regt van den sterkste willen uitoefenen, het heilig bezitregt schenden en hun wettig bezeten goed onteigenen; — de slaven vrij maken, zonder de eigenaars in hunne belangen te hooren, dewijl ze onvermogen zijn weêrstand te bieden? Doe het niet! dergelijke daden wreken zich vroeg of laat. Geen doel ter wereld kan onregtvaardigheid wettigen: bedenk u! Ge staat gereed, in naam der vrijheid eene daad van dwingelandij uit te lokken; is dit bestaanbaar? kan vrijheid tieren op zulken slechten grond? niet mogelijk.

Laat ons nog eens beginnen. Gij en ik wij verlangen de bevrijding van de negers, want vrijheid is een regt hun door de Voorzienigheid geschonken, en hetwelk alzoo geen sterveling hun mag onthouden; doch wij erkennen tevens, dat ook de eigenaars regten hebben, die men behoort te eerbiedigen; — wat meer is, dat de eigenaars, die, zoo als ik straks zal aantoonen, groot gevaar loopen door de vrijverklaring der slaven volstrekt alles te verliezen, even goed als de negers aanspraak op onze deelneming hebben. En hier is het noodig, u te waarschuwen tegen misleiding door eenzijdige berigten omtrent de mishandeling der negerslaven; niemand zal willen ontkennen, dat er ook hierin soms misbruik van gezag plaats heeft, overal waar willekeur heerscht, vindt verdrukking

plaats, doch men zal daarentegen ook moeten erkennen, dat medelijden voor de arme negers, ofschoon veel goeds gesticht hebbende, het stokpaardje van den dag is, hetwelk menigeen bevonden heeft, een willig beestje te zijn, dat goed loopt mits men het ter dege met gruwelen voedt. In de Nederlandsche West-Indische eilanden althans is mishandeling van slaven reeds sedert vele jaren eene ongehoorde zaak; — de Spaansche bok is daar niet bekend, en men kan gerust zeggen, dat in het algemeen de slaven er een veel dragelijker leven leiden dan de werkende klasse in *Nederland*; de huisslaven vooral worden beter behandeld, en verrigten veel minder en veel ligter arbeid dan hier de meeste dienstboden, terwijl gene bovendien het voorrecht genieten van onder eene zachte luchtstreek te leven. Geloof mij, er is eene vreeselijker tirannij dan die van den slaveneigenaar; — een pijnlijker zweep dan die van den drijver; — eene afzigtelijker verslaving dan die van het ligchaam; — een treuriger toestand dan die van den neger slaaf; deze heeft nog lust zijnen arbeid zingende en schertsende te verrigten; — en niet zelden eindigt hij den dag met muziek en dans, doch de zedelijke verlagings, de verstomping van den geest, de meeninglooze blik van het oog, hetwelk niet meer weent; — de zenuwtrekking van den mond, die niet meer lacht; — de wankelende gang, waarmede het door honger en kwalen uitgeteerde ligchaam zich voortsleept; — zoek deze onder de blanken in de koloniën, gij zult het in menigte vinden.

En thans na twee en dertig jaren lijdens, wat

is het vooruitzicht van hen, die nog iets hebben behouden? Laat ons zien. De Nederlandsche *West-Indiën*, ik heb het meermalen gezegd, hebben als landbouwende koloniën geene de minste waarde; de producten welke *St. Eustatius* oplevert bestaan in suiker 500,000 ƒ en yams 700,000 ƒ oud gewigt (1). Deze producten werden in 1828 door den arbeid van 667 negers verkregen; ik ken geen reden, die dit getal zou hebben doen verminderen. De prijs van de suiker op f 8,50 en die van de yams op f 2,— de 100 ƒ stellende, zoo krijgt men na aftrek der belastingen op producten, eigendommen, hypothecken enz. ongeveer f 50,000. De rum, melasse en vee heb ik niet genoemd, dewijl deze gerekend worden de kosten van onderhoud der plantaadje te bestrijden. Bepaal nu het werkloon op f 0,60; (in de Engelsche koloniën is het tweemaal zooveel) hetwelk tegen 300 werkdagen in het jaar op f 180,— per hoofd komt te staan; — en neem daarbij aan, dat dezelfde persoon met den titel van vrij man tweemaal zoo veel werk verrigt, als toen hij slaaf was, zoodat de planters met de helft van het vroeger getal werklieden kunnen volstaan, dan komen de planters ongeveer f 10,000 te kort voor de betaling van het arbeidsloon alleen. Het gevolg zal zijn, dat de *geëmancipeerde* slaven zullen doen, hetgeen tot hertoe de *gemanumitteerde* slaven

(1) Zie tijdschrift » Bijdragen tot de kennis der Nederlandsche en Vreemde koloniën, Jaargang 1845, n°. 1, *Utrecht*, bij VAN DER POST."

hebben gedaan, — het eiland verlaten, om in den vreemde werk te zoeken (1).

Het moet hier gezegd worden, dat de oorzaak van deze ongunstige uitkomst gedeeltelijk te vinden is in de ongeschiktheid van den grond voor den groei van suikerriet, daar dit gewas eenen vetten grond vereischt, terwijl die van *St. Eustatius* bij uitstek schraal en zandig is (2). In de Engelsche eilanden, waar de grond veel beter is plant men het suikerriet slechts eens om de vijf of meer jaren, in *St. Eustatius* is men genoodzaakt zulks elk jaar te doen; — dit geeft eene ontzettende vermeerdering van arbeid, doordien men het land wegens den lossen grond en de weinige regens over de geheele uitgebreidheid, door middel van de houw in drie voet diepe voren of greppels verdeelt, ten einde het regenwater zich daarin verzamele en niet wegvloeije; — doch in

(1) Zie hier eenige van wege het plaatselijk bestuur gedane opgaven van het cijfer der slavenbevolking, uit oorspronkelijke bescheiden ontleend.

Jaar 1817	mannen 569,	vrouwen 655,	kinderen 524	totaal 1748.
» 1828	» 429,	» 491,	» 689	» 1609.
» 1847				» 1137.

Er bestaat grond, om aan te nemen, dat van deze getallen, het eerste te laag, het tweede juist, en het derde te hoog is gesteld.

De vrije kleurlingen werden in 1817 gesteld op 336
en in 1828 » » 285.

In 1847 werden dezelve met de blanken vereenigd opgegeven.

(2) Zie » Bijdragen tot de kennis van de Nederlandsche en Vreemde koloniën, voornamelijk met betrekking tot de Emancipatie der slaven, Jaargang 1845, n°. 2, *Utrecht*, bij VAN DER POST."

weerwil van dit alles levert het riet te *St. Eustatius* veel minder sap en suiker dan het Engelsche.

Dezelfde berekening als hier boven gegeven, geldt genoegzaam ook voor *St. Martin*, hoewel de grond daar eenigzins beter en in uitgebreidheid grooter dan die van *St. Eustatius* is, zoodat de suiker-oogst van dat eiland in het jaar 1817 door het plaatselijk bestuur gemiddeld op 700,000 Ned. ₤ werd gesteld (1). *Saba* verbouwt niets voor den uitvoer, de slaaf is daar als het ware de huisgenoot van den meester, en beiden werken zij, de gouverneur niet uitgezonderd, in aartsvaderlijke eenvoudigheid gezamenlijk in het land. Te *Curaçao*, *Bonaire* en *Aruba* worden evenmin als te *Saba* producten voor den uitvoer gewonnen, de beroemde gouvernementen kulturen altijd uitgezonderd. — De planters, die geene koloniale kas ter hunner beschikking hebben, en elke penning, die hun in handen komt door die bodemlooze kas zien verzwelgen, kunnen zich met zulke kostbare liefhebberijen niet inlaten, en danken den Hemel indien zij een weinig Afrikaansch koren kunnen inzamelen voor de voeding hunner slaven, hetwelk door de heerschende droogte eens om de zeven jaren het geval is (2). — Mislukt de oogst dan

(1) De bevolking van 1816 werd destijds door het plaatselijke bestuur opgegeven te bestaan uit blanken 715, kleurlingen 293, slaven 2551, totaal 3559; die van 1846, blanken en kleurlingen vereenigd 1037, slaven 1654, totaal 2691.

(2) In het zevende jaar der landhuishoudkundige proefnemingen van den baron VAN BADERS, die gulden tijd, zoo als de Schrijvers van de »Blik op den vroegeren en tegenwoor-

mogen de eigenaars zich het noodige onthouden, om uit de opbrengst van hun vee en boomvruchten, maïze van buitenslands te koopen, om hunne slaven den kost te geven. In die eilanden kan het dus met regt gezegd worden: de eigenaars zijn de slaven van de negers. — Ware het niet, dat het vee veel handen vereischt, om het in het leven te houden, de planters zouden met weinig werklieden kunnen volstaan; — doch zoo is het, zonder een aantal kloeke handen is het vee, hetwelk

digen toestand van het eiland *Curaçao* de wereld willen doen gelooven, ontsnapte den armen uitgever van de Curaçaosche Courant zijns ondanks een noodkreet; den moed daartoe vond hij in de afwezigheid van den heer Baron en het algemeen misnoegen der ingezetenen, die » à la barbe » van dezen zich tot den Koning hadden gewend met het verzoek, om verligting hunner drukkende belasting. Zijne woorden dragen het kenmerk der waarheid, en kunnen als bewijs worden bijgebracht van de geschiktheid dezer eilanden voor den landbouw.

» Het jaar 1843 zal lang in het geheugen der inwoners van *Curaçao* blijven; want onherstelbaar zijn voor velen de verliezen, welke zij ten gevolge der aanhoudende droogte van vier achterenvolgende jaren geleden hebben. — De droogte was zoo sterk, dat op vele plantagiën geen druppel water voorhanden was, noch voor menschen, noch voor vee; het vee moest ver loopen, om elders wat water te bekomen; — en dit wel om den derden of vierden dag; want zoo veel water vloeyde er niet op eenen dag in de putten, om al het vee te drenken. De sterfte onder het vee is ook dit jaar zeer groot geweest, niettegenstaande dat de kudden in de drie voorgaande drooge jaren gevoelig gedund zijn geworden. Er zal eenige tijd moeten verloopen, eer dat de kudden zich zullen hersteld hebben. Eenige achtereenvolgende goede regenjaren worden hier toe vereischt.

» Deze lange droogte heeft een ander nadeelig gevolg voor

hoewel geheel binnenslands verbruikt wordende, echter hun voornaamste middel van bestaan is, voor hen verloren. — De slaven vrij wordende moeten de planters hunne werklieden betalen, doch hieraan is niet te denken. — Het schoonste rund brengt niet meer in de markt dan *f* 20, een vet schaap *f* 2, een kabriet *f* 1,20. — Het is niet mogelijk zelfs, dat de planters veewachters zullen kunnen bekostigen. — Een klein aantal planters hebben ook zoutpannen, maar hebben deze bij

dit eiland gehad, namelijk het uitwandelen van vrije lieden. — Groot is het getal van vrije lieden, welke in dit jaar van hier naar de overkust vertrokken zijn, en wel meest allen landbouwers, kloeke jonge menschen.

» Groot en zwaar zijn de rampen, welke *Hamburg* en *Gua-deloupe* getroffen hebben; doch welras zal men aldaar de verliezen, welke er geleden zijn aan eigendommen en bezittingen, kunnen vergeten, daar er van alle kanten hulp en bijstand zijn toegestroomd. Wanneer echter het onheil, dat een land treft, niet verschrikkelijk in deszelfs aard is, zoodanig als brand, overstromingen en aardbeving, dan schijnt men geen medelijden met hetzelfde te hebben; de behulpzame hand wordt hetzelfde niet toegereikt; alleen de Hemel moet zich over hetzelfde ontfermen. — In dit laatste geval verkeert ongelukkiglijk *Curacao*; hetzelfde heeft zwaar geleden, maar alleen door aanhoudende droogte, en niet door brand, orkanen of dergelijke voor het oogenblik verschrikkelijke onheilen, en daarom heeft het geene hulpe van buiten te wachten; alleen de Hemel kan hetzelfde helpen: achtereenvolgende goede oogstjaren kan hetzelfde eenige verligting toebrengen.” — Zie *Curacaosche Courant* van Zaterdag den 11^{den} November 1843, n°. 45.

Arme, arme uitgever! welk eene vertooning moet hij voor den Heer Baron hebben gemaakt, toen deze tegen alle verwachting terugkwam, om op nieuw landhuishoudkundige proeven te nemen!

het goedkoope Gouvernements zout van *Bonaire* nog waarde? Het bestuur bekreunt zich immers weinig aan winst of verlies. Sedert het eenmaal begonnen is, zijn heil in » Gouvernements kultures'' te zoeken, is het genoeg, gelegenheid te hebben, tot verspreiding van verkoopberigten, eene som geld te ontvangen, een cijfer op het budget te doen pralen, doch of het verlies grooter is dan de winst, is het bestuur tamelijk onverschillig. — Intusschen worden de partikuliere eigenaars van zoutpannen in den grond geholpen, want wie kan met het Gouvernement concurreren? Zij althans niet; hoe zal het zijn, wanneer zij hunne pannen met vrije handen moeten bewerken? — Dit weinige voor zoo veel den grondeigenaars betreft; — volg mij nu in negentiende gedeelten van de woningen der vrije bevolking van elk eiland, dat is, volg mij in de woning van elk, die geen ambtenaar is. — Zie hoe veel oude, ziekelijke en behoeftige bewoners die slechts door den handenarbeid van eenen enkelen slaaf of slavin tegen verhongering beveiligd zijn. Zie hoevelen van die beklagenswaardige schepsels, de ouderlooze ongehuwde geheel verlatene dochters, arm doch eerbaar, de droevige nalatenschap van eene verarmde bevolking; de jongeling, de krachtvolle man schudt het stof van de voeten, en trekt elders heen, maar deze? zij blijft achter, aan jammer en gebrek ten prooi; — niemand bekreunt zich om haar, dan alleen eene getrouwe slavin, haar troost en hulp in het lijden, het laatste wat haar uit betere dagen is overgebleven; waarschijnlijk heeft een en dezelfde borst

beiden gezoogd; de arme meesteres werkt hard, vlecht hoeden nacht en dag; zij weeft, naait of borduurt, maar hoe zal zij haren arbeid te geld maken zonder hare slavin? Alle blijde vooruitzichten, die hare jeugd opluisterden, zijn lang verdwenen; — zij heeft nog slechts een eenige, en deze is met het behoud dier slavin te zamengeweven, — want zoolang zij háár bezit, zal de arme meesteres het brood niet aan de deuren behoeven te bedelen; — zal haar ziek- en sterfbed niet eenzaam zijn! — Welk hart, vraag ik, kan ongevoelig zijn bij de overweging van het lot van deze? De voorstander van de emancipatie der slaven voorzeker niet tenzij, hij door andere dan menschlievende inzichten worde bestuurd.

De slaven moeten vrij worden, dit staat vast. Indien er geen betere reden voor bestond, noodzakelijkheid gebiedt het. De emancipatie breidt zich allerwege heen. *Haiti*, *Mexico* en *Engeland* hebben reeds lang den slaaf als vrij burger erkend. *Denemarken*, *Zweden*, zelfs de Spanjaarden en Portugezen (1) hebben bereids voor hetzelfde oogmerk belangrijke stappen gedaan, doch meer dan al deze dringt ons de emancipatie der Fransche negerslaven tot spoedig volgen. Er is geen tijd te verliezen; in het belang van onze volkplantingen, van *Nederland*, is het volstrekt noodig, niet achter te blijven; uitstel is gevaarlijk; elken dag kan het onweer over onze koloniën losbarsten; misschien is het reeds te laat, eene poging aan te wenden, doch

(1) Zie het berigt in de Times van 10 Mei 1848.

in het ergste geval zullen wij ons ten minste de bespotting, het verwijt hebben bespaard, dat de slag ons werkeloos verraste en wij den kostelijken tijd nutteloos hebben laten voorbijgaan, zonder ook slechts te denken aan gevaar. Niet langer dan gebeuzeld, men vatte de zaak slechts behoorlijk aan, en benuttige zich de lessen door anderen gegeven. Vestig het oog op de Engelsche West-Indische koloniën. In die eilanden genoot de vrije bevolking sedert jaren het voorregt van eenen regeringsvorm, welke de ontwikkeling van geestkracht niet alleen niet in den weg stond, maar zelfs aanmerkelijk bevorderde. Het moederland besloot de negers vrij te maken, de kolonisten waren genoodzaakt zich te onderwerpen, zij kampfden manmoedig, om de nadeelige uitwerking van dien maatregel te boven te komen, en hadden zij de handen vrij gehad in die mate, als zij het vereischten, er is geen twijfel, of zij waren wel geslaagd; doch de wetgeving eenmaal begonnen eene magt uit te oefenen, welke het niet toekwam, was niet gezind hare speelpop zoo spoedig uit de handen te geven. Geholpen door den Minister van koloniën, die hetzij Whig of Tory onveranderlijk afkeerig is van elken maatregel, welke de strekking heeft, zijn gezag over de koloniën te besnoeijen, verhinderde het de planters, het door de emancipatie ontstaan gebrek aan handen voor den arbeid aan te vullen, op zoodanige wijze en door zulke middelen als zij daartoe geschikt oordeelden, en toen de vergunning tot kolonisatie eindelijk gegeven werd, geschiedde zulks eerst in een laat uur, en op verre na niet in die

ruimte als de omstandigheden het vorderden. Thans wordt deze heillooze zucht van de vertegenwoordiging en den Minister, om zich in de huiselijke aangelegenheden der koloniën te mengen, algemeen betreurd, en beklagt men zich het vasthouden aan het ongelukkige dwaalbegrip, dat de regering de wijsheid bezit, om gepaste wetten te maken voor koloniën, welke duizende mijlen verwijderd liggen (1), doch let wel, de toestand dier bezittingen is op verre na zoo hopeloos niet, als die der Nederlandsche, waar de negerslavernij nog in volle kracht gehandhaafd wordt. Bij de Engelsen is de veerkracht nimmer verlamd, het herstellingsvermogen onuitputtelijk, zijne instellingen van vrije verkiezing, vrije drukpers en regtspleging door gezworenen, maken genezing mogelijk voor elke kwaal, zoodat weldra het kwaad de koloniën en het rijk berokkend, hersteld zal zijn.

Intusschen wanneer men overweegt, dat dit de uitslag van de bemoeijng van het Gouvernement is geweest in vruchtbare koloniën met eene welvarende bevolking, die gewoon was voor zich zelf te denken, bij wie de meening zich onverholten uitte, en kennis onder alle klassen der ingezetenen verspreid was; — waar eene bestendige werking en vrijving van gedachten bestond; — waar de godsdienst

(1) The forthcoming report of the select committee on this subject will convince even the most incredulous that by the direct and immediate operation of imperial legislation the *West-India* planters have been reduced to such a condition that succesful trading became a matter of sheer impossibility.
The Times, tuesday, May 16, 1848.

de gezegendste vruchten droeg, en een algemeen streven naar vooruitgang de bevolking kenmerkte, wat zal men dan van eene gelijke bemoeijing verwachten in de dorre Nederlandsche West-Indische eilanden, waar de bevolking sedert jaren zorgvuldig ingebroken, alle geestkracht heeft verloren, aan armoede en gebrek ten prooi, zonder eene schaduw van vertegenwoordiging zich thans tot overmaat van ramp aan al de willekeur eener familieregering ziet overgegeven (1); — waar wanbestuur haar ijzeren scepter zwaait en de leer openlijk beoefend wordt, dat elke daad, elke handeling aan het bestuur geoorloofd is, mits het slechts zorg draagt geen bewijs tegen zich in handen te geven. Gevoelt men niet, dat er al reeds sinds jaren geen beroep voor den burger bestaat? Dat hij het ongelijk hem aangedaan in *Nederland* zelfs niet bekend durft maken, uit vrees voor ergere mishandeling? Kan men zich niet begrijpen, welke uitwerking het bewustzijn daarvan zoowel op het

(1) De Referendaris of Directeur van de West-Indische zaken, is de broeder van den Gezaghebber van *St. Eustatius* en *Java*, en de zwager van den Gezaghebber van *Curaçao* en onderhoorigheden; behalven dezen telt de bedoelde persoon onder zijne aanverwanten in den eersten graad: den Vendumeester en eenen Predikant van *Curaçao*, den Griffier van de regtbank en waarnemenden Secretaris van *St. Eustatius* enz. enz. Van mindere graden van verwantschap zal ik niet gewagen, als zijnde de hier gemelden, welke allen eveneens door meer of minder uitgebreide familiebetrekkingen omringd zijn, meer dan voldoende, om te doen zien, dat, tenzij de gezegde Refendaris den roem van een' ARISTIDES verworven had, hij nimmer tot die betrekking moest gekozen zijn.

bestuur als op het volk te weeg brengt? Wie die de koloniën kent, is in staat met bedaardheid de gevolgen van de emancipatie der negers onder bestaande omstandigheden voor de kolonien te berekenen! — Moge het Opperwezen in deszelfs grenzenlooze barmhartigheid die ongelukkige volkplantingen een uitzigt openen, door eindelijk in de natie het gevoel van mededoogen met derzelver hulpeloozen toestand op te wekken.

Den negerslaven moet de vrijheid geschonken worden, doch bijaldien men niet vooraf den grond legt tot verbetering van den zedelijken en maatschappelijken toestand der blanke bevolking, is voor de kolonie geene redding mogelijk. — Vóór alles dient hierop gewerkt te worden: men beginne met het emanciperen van de blanken. De kolonien dienen te worden aangemerkt, niet als Gouvernements eigendom, maar als het eigendom van de natie; wil het Gouvernement volstrekt gezag in de koloniën uitoefenen, dat het zich dan bepale tot de uitvoerende magt. — Het is echter volstrekt noodig, dat de Gouverneur verhinderd worde, zich te bemoeijen met de maatschappelijke aangelegenheden van de kolonie; de eerste regeling dezer zal natuurlijk van het Gouvernement moeten uitgaan, en hoe beknopter die wordt te zamen gesteld, hoe beter (1); —

(1) De zucht, om *volmaakte* wetten te maken, is ons uit de Fransche heerschappij bijgebleven. — Het regeringsreglement van het jaar 1815 voor *Suriname* behelst 110 artikelen, en beslaat 47 pagina's druk; dat van *Curaçao* 75 en van de andere eilanden 62 artikelen. — Buitendien werden er op een' en denzelfden dag met deze stukken tien instructies zoo voor

doch dit gedaan, zij het maken van plaatselijke verordeningen aan de vertegenwoordigers van de bevolking overgelaten. — Het plaatselijke bestuur dient in eenvoudigheid, zoo veel mogelijk, gelijk te zijn aan dat, hetwelk de koloniën bezaten, omstreeks den tijd, dat derzelve bevolking in getal en vermogen de eerste maal aan de tegenwoordige gelijk stond. — Ik weet, men zal hier niet toe willen overgaan, want het zou niet alleen tot eene opruiming leiden van het departement der West-Indische zaken, maar zelfs tot die van bijkans geheel het ministerie van koloniën; doch dit is geen reden voor mij, om mijne meening te verbergen, dat het de grondslag behoort uit te maken van ons, van elk koloniaal bestuur. Men mag er zich tegen verzetten, en de zaken op den ouden voet slepende willen houden; — men mag zich zoeken te troosten met » *après moi le déluge*,” dit kan de natie slechts dieper in schulden, de koloniën slechts meer en meer in verval dompelen, maar er toe overgaan zal men, hetzij goed of kwaadschiks. De tijd is ophanden, waarin de natie de oogen zal openen voor

de Gouverneurs als andere beambten gearresteerd, te zamen een boekdeel vormende van 267 bladzijden. — De Gouverneur-Generaal CANTZLAAR in 1830 maakte onder anderen eene wet op de invordering van het Collateraal successie-regt van 75 artikelen, eene instructie voor den deurwaarder bij de regtbank van kleine zaken van 63 artikelen en een voor den Exploiteur van 75 artikelen, enz. De Gouverneur-Generaal VAN HEECKEREN vaardigde in 1835 eene publicatie uit, waarbij een nieuw reglement voor de schutterij werd ingevoerd, hetwelk 165 artikelen inhoudt en 60 bladzijden druk beslaat! Bij eene volgende gelegenheid kom ik op het onderwerp der publicaties terug.

den verderfelijken invloed van een ministerie van koloniën op den toestand der Overzeesche bezittingen, als wanneer het over deszelfs vroegere blindheid verbaasd zal staan. De toestand van het rijk niet minder dan die van de koloniën eischt, dat men dit tijdstip bespoedige (1). De koloniën moeten zich zelf besturen; — zij kunnen het! Alleen een »geroutineerd ambtenaar» mag willen beweren, dat er zwaarigheid in steekt; hij kan er even goed bijvoegen, dat de aarde stilstaan of de zon verduisteren zou, indien de Administratiestukken verdwenen! In 's hemels naam, laat ons afgedaan krijgen met dit gekwezel over de noodzakelijkheid van de zoogenaamde »behoorlijke Administratie en Controle!» want voor zoo veel mij van die behoorlijkheid gebleken is, — en ik heb er zeven jaren lang tot over de ooren ingezet — mogen zij het bestaan verschuldigd zijn aan den Prins van BENEVENTO, in wiens beschouwing het spraakvermogen aan den mensch geschonken was, om de waarheid *te bedekken* (2)! Laat de liniaal niet langer in de koloniën tot scepter dienen; —

(1) Blijkens een artikel in den Spectator van 13 Mei 1848, is deze beschouwing van het nut van een koloniaal departement bestuur ook in *Engeland* aangenomen.

(2) Tot staving hiervan geloof ik niet noodig te hebben meer te zeggen, dan dat de buitengewone subsidie van f 13,000, welke Z. M. in 1843 goedgunstig bestemde tot leeniging van den ramp welken de groote aardbeving van dat jaar te *St. Eustatius* had aangerigt, in de koloniale kas van dat eiland werd weggesloten, en daar is blijven berusten, zonder dat het Hoofdbestuur blijkens meer dan een schrijven, daarvan immer iets geweten heeft.

geen militaire Administrateurs, geen » uitmun-
tende Gouverneurs met een oeconomisch oog,» geen
» Martinetten » of » knappe mannen (1),» om het
volk de wet voor te schrijven; — geen Gouverne-
ments administratie van *f* 426,494 (2) voor eene
bevolking van 25,000 zielen; — geen Gouverne-
ments kultuur van welligt twee millioen; — geen
Gouvernements Predikanten ad *f* 12,000 's jaars.
Laat het woord » Gouvernement » zoo min moge-
lijk gebezigd worden, zelfs niet op wissels; — het
beneemt waarachtig den vreemdeling, zoowel als
den burger alle vertrouwen. Dat men kolonisatie
bevordere, niet door het aanwerven en uitzenden
van een aantal ongelukkigen, om hen door de na-
latigheid van Gouvernements beampten te doen om-
komen; — neen! zet in *Nederland* de deur open
voor de uitwandeling van elk die daartoe lust ge-
voelt; neem de buitenlandsche paspoort uit 's *Hage*
op vertoon van eene vrijstelling van de loting, ge-
boorteakte en borgtogt, dat hij in de kolonie niet ten
laste van de armenkas zal komen, glad weg (3); —

(1) Een Noord-Amerikaansche spotboef gaf den Majoor ESSER deze titels in een der nummers van de *New-York Herald*, waarop Z. H. E. Gestr. in verrukking over zoo groote vermaardheid, last gaf, het artikel in de *Curaçaosche Courant* over te nemen.

(2) Van deze som, welke voor het dienstjaar 1847 benodigd was, moest *f* 182,839 door de koloniën en de overige *f* 243,655 door het Moederland wordenbetaald.

(3) Is het niet bespottelijk, dat het Gouvernement in *Neder-land* zijne zorgen over de koloniale armenkas uitstrekt, terwijl in de koloniën de armbussen, zelfs op de koloniale Secretarie, bestolen worden? Deze daad heeft het bestuur van *Curaçao* getracht te verbergen, schoon er slechts één gevoelen bestaat

en laat het als voorheen worden vastgesteld, dat elk, die zich in de koloniën wil nederzetten, voor een zeker getal jaren vrijstelling van belasting zal genieten; — deze en andere voorregten moeten worden uitgelooft, dewijl de vreemdeling door zich in de verarmde Nederlandsche West-Indische eilanden te vestigen, ons eene gunst bewijst. Dat hij, door wien men noodig acht de majesteit des Konings in de genoemde eilanden te doen vertegenwoordigen, een vrijzinnig, bekwaam en rechtschapen man, niet de onderworpen pacha van een despotisch Grootvizier zij (1); — dat Christen Zendelingen, niet van het Gouvernement voor hunne bezoldiging afhankelijk, Gods Woord in de koloniën verkondigen; zorg, dat zij om de drie jaren worden vervangen; houd beweging in dien stroom; indien zij stilstaat, komt er bederf. Moe-dig den handel aan, de tijd is juist nu ongemeen gunstig, daar de handel van *Europa* op *St. Thomas*, door den oorlog, waarin *Denemarken* gewikkeld is, ligt mogelijk verstoord wordt, en zich elders zal trachten te vestigen. Geene eilanden in *West-Indië* zijn daartoe gunstiger gelegen dan de

omtrent den persoon van den dader van het feit! Ziedaar het voorregt van een autocratisch koloniaal beheer; men laat den Minister juist zoo veel en niet meer weten, dan *men goed vindt en verstaat*.

(1) De majoor ESSER is gewoon te zeggen, dat hij de orders van den Minister zal opvolgen, al moest de geheele kolonie daardoor naar de *W...rl...t* gaan. — Kan men zich eene brutaler uitdrukking van eenen hoofdman der Lansquenets voorstellen? En dit is de man, die door zijne creaturen » een godvruchtig vertegenwoordiger van Zijne Majesteit » is genoemd.

Nederlandsche, het komt er slechts op aan de kooplieden van *St. Thomas* vertrouwen in te boezemen, om hen derwaarts te lokken. Dit kan alleen bewerkt worden door de toepassing van de meest liberale beginselen in de vorming van een nieuw bestuur. Halve maatregelen zijn daartoe onvermogen! Vrije haven is een woord zonder betekenis daar, waar geen zweem van waarborg bestaat tegen willekeurig gezag. De tegenwoordige vorm van bestuur in de koloniën is met het geven van zoodanigen waarborg in strijd en een ieder, hij zij vreemdeling of inwoner, is aan de genade van den Majoor Gezaghebber en zijne talrijke beambten ten prooi, zonder hoop van redres, daar talloze wettelijke verordeningen gelijk zoo veel valstrikken gespannen zijn, om een ieder te vangen DIE HET BESTUUR VANGEN WIL! Geen vreemdeling wil zijn persoon noch zijn fortuin daaraan wagen; ik ken de denkwijze van vreemde kolonisten op dit onderwerp, uit hunnen mond, en de algeheele mislukking van alle Gouvernements maatregelen tot herleving van den handel, is voornamelijk aan dit wantrouwen van den vreemdeling toe te schrijven. Er hebben in den loop van de laatste 32 jaren te *Curaçao* en te *St. Eustatius* voorvallen plaats gehad, welke in de overige deelen van *West-Indië* eenen diepen indruk hebben gemaakt. De overtuiging is daar algemeen, dat de plaatselijke besturen in de Nederlandsche koloniën TOT ALLES IN STAAT ZIJN (1); —

(1) Hiertoe heeft onder anderen weder onlangs bijgedragen eene brochure getiteld » *Serias reflexiones de un imparcial*

en zoolang er geen geruchtmakende algeheele hervorming in die besturen wordt daargesteld, zal deze overtuiging niet worden uitgewischt. Het is een onmisbaar vereischte de Nederlandsche kolonisten in de West-Indische eilanden in hunne constitutioneele regten te herstellen. Het regeringsreglement behelst bijkans niets, dat daartoe dienstig is. Men mag het nutteloos, overtollig achten, de regten van den burger in de grondwet van het Koninkrijk naauwkeurig te omschrijven, of zelfs hem iets als een onvervreemdbaar regt toe te kennen, met die van de koloniën moet dit niet plaats hebben. Tot hiertoe heeft men zich eeniglijk toegelegd, om in elk artikel van het regeringsreglement de leer, dat de Gezaghebber tegenover de bevolking onschendbaar is, met groote trekken in te weven; die onschendbaarheid door handelingen van het Gouvernement gestaafd, heeft zich over de ambtenaren uitgebreid; men dient hiervan terug te komen, en het reglement te doen vervangen door eene verklaring van de regten van den burger, gewaarborgd door het stelsel van vertegenwoordiging, drukpersvrijheid in den ruimsten zin

83
 amigo de la justicia y de la verdad., Febrero de 1846." Dit is een merkwaardig stuk, belangrijk vooral voor de Israëlitische bevolking van *Nederland*, dewijl het licht verspreidt over de kuiperijen, welke sedert eenigen tijd te *Curaçao* gesmeed worden om hunne geloofsgenooten aldaar aan de breidellooze heerschzucht van een' eenigen derzelve te onderwerpen. Men beweert, dat dit dezelfde persoon is, van wien middellijk en onmiddellijk al de ongeteekende lofredenen op den Majoor ESSEB, welke van tijd tot tijd in de *Curaçaosche Courant* verschijnen, voortkomen.

en eene onafhankelijke regterlijke magt (1); de bureaucratie dient te worden vernietigd; de Gezaghebber van *Curaçao* is Majoor, en kan dus in het leger worden opgenomen, waar hij gelegenheid zal hebben, zoowel zijne hoedanigheid van Martinet als zijne kennis van het militair recueil aan den dag te leggen (2); de ambtenaren eindelijk, kunnen op wachtgeld gesteld worden, zonder echter

(1) De regterlijke magt is onafhankelijk van het politiek gezag in de kolonie, zegt het regeringsreglement; het lust mij hier een klein staaltje van die onafhankelijkheid aan te voeren. — Ongeveer twee jaren geleden, wilde een Gezaghebber geld hebben voor de reparatie van de wegen, ofschoon er duizend gulden voor dat oogmerk op het budget van de kolonie stond aangeschreven, weshalve hij den kolonialen raad deed vergaderen, om gezamenlijk te overleggen, hoedanig zich het geld aan te schaffen. — De loontrekkende leden hadden als naar gewoonte *niets* te zeggen, en de drie overigen, welke als planters er belang bij hadden, dat de wegen in goede orde werden gebracht, stemden gereedelijk toe, dat het bedrag door de ingezetenen zou worden opgebracht. — Hierop merkte iemand aan, die hoewel geen lid, echter in den raad zitting had, dat dit niet kon geschieden, dewijl het uitdrukkelijk bij het regeringsreglement bepaald was, dat geene belasting zal mogen worden geheven, zonder daartoe de vergunning van den Koning gevraagd en verkregen te hebben. — Men antwoordde dat het geene belasting maar slechts eene *contributie* was. — De eerste spreker vroeg daarop, hoe men zich redden zou, in het geval dat de ingezetenen weigerden, de contributie te betalen? waarop het antwoord luidde: *dat de Leden van den kolonialen raad tevens Leden van de regtbank waren, en dus wel zouden zorgen, de onwilligen tot betaling te DWINGEN!!!*

Ziedaar de onafhankelijke regterlijke magt in de koloniën.

(2) De Majoor ESSER is een prozaïsch man! Hij erkent geen auteur, die den tijd van hem te lezen waardig is, behalve alleen den Minister van Oorlog in functie.

deswege ten laste van de kolonie te komen; de kolonie heeft geen deel aan derzelve benoeming gehad, en behoort dus ook vrij te blijven van de kosten, om hen te onderhouden, nadat men de nutteloosheid dier benoeming erkend zal hebben.

Ziedaar de beginselen, welke bij elken maatregel tot emancipatie der negerslaven tot basis dienen genomen te worden. Het zijn deze beginselen, die met eene ferme hand, onbekrompen toegepast, niet missen kunnen, de koloniën weder eene talrijke en krachtige blanke bevolking te geven; — eene bevolking, wie de stempel der slavernij niet in de ziel is gedrukt, en wier geest alzoo vrij, en onbelemmerd door vrees of ellendige berekeningen ter verkrijging van een postje van *f* 25 in de maand, zich aan de bevordering hunner gemeenschappelijke belangen zal kunnen toewijden. Alleen zulk eene bevolking zal in staat zijn onder inroeping van den Goddelijken zegen de kwade gevolgen der bevrijding van de negers met goeden uitslag tegen te gaan, dewijl het zich sterk gevoelt door de bemoeidigende zekerheid, dat geen gouvernements administratie onder bevel van eenen Majoor bij het bataljon jagers, maar zij zelve alleen hare belangen regelt en bestuurt (1); ook onder zulk eene vrije

(1) De heerschende klagt in de Nederlandsche West-Indische eilanden is de belasting; en echter is het bedrag per hoofd niet zoo zwaar, als dat hetwelk men zonder morren te *St. Thomas* en andere vreemde eilanden betaalt; — dit ligt daaraan, dat belasting drukkend of ligt te dragen valt, in verhouding tot de middelen van bestaan. — Van daar dan ook, dat enkel verligting van belasting met behoud van den tegenwoordigen

bevolking alleen zal de geestelijkheid er in kunnen slagen, dat zedelijk gevoel onder de negers aan te kweeken, hetwelk hen voor het genot van de vrijheid geschikt moet maken. — De godsdienst van de landvoogdij ontslagen (1), zal zich in de koloniën uitbreiden; — de meester zal zijnen slaaf als medemensch erkennen; — de slaaf er naar streven aan zijne hooge roeping als mensch te voldoen; de meester zal den slaaf kunnen ontberen; de neger, dan een vrij man, zal bespeuren, dat men hem kan missen, doch tevens zal hij inzien, dat, mits hij werken wil, hij niet noodig heeft zijn land te verlaten, om werk te zoeken; — in een woord de krachten der bevolking zullen snel ontluiken; zij zal die oefenen, en tot haar nut en voordeel aanwenden; het zal nieuwe bronnen van welvaart opsporen, en in een betrekkelijk kort tijdsbestek zal het zaad die heilzame vruchten dragen, welke steeds door een verlicht en vrij volk worden inge-oogst, en die geen Nederlander zonder zijne voorouders te lasteren, hersenschimmig kan noemen.

regeringsvorm der koloniën op zijn hoogst eene geringe vermindering van bezwaren teweeg brengt bij hen, die belastingplichtig zijn; — doch de algemeene welvaart wordt er voor geen aasje door bevorderd. — De koloniën vrije instellingen erlangende, zouden de ingezetenen in korten tijd veel meer belasting opbrengen dan zij tegenwoordig doen, eeniglijk ten gevolge van de zekerheid, dat niemand hen daartoe kan dwingen.

(1) De Romeinsche landvoogden in *Palestina* waren, meen ik, gematigder dan de Nederlandsche gezaghebbers te *Curaçao*; althans ik vind niet, dat de eerstgemelden invloed in het sabbatum zochten, doch te *Curaçao* regeert de gezaghebber zowel in de kerk als in de synagoge.

Dit denkbeeld mag voor sommigen niet zoo fraai klinken, als dat van » Emancipatie door Centralisatie, » noch zoo verheven als dat van Emancipatie door de bekeering van de bevolking van *Afrika*; tot dezen staat het mijne in vergelijking als een emmer water tot den oceaan; doch zoo als STERNE van het beproeven zijner pruik zeide, de emmer water is bij de hand, de zee ver af; het heeft dit voordeel boven de anderen, dat het uitvoerbaar is met de zekerheid van wel te slagen. — Dit denkbeeld onbeschroomd aannemende en in zijn geheel uitwerkende, zal de natie voor de opoffering tot schadevergoeding aan de slaveneigenaars te maken, ruimschoots beloond worden door de besparing der jaarlijksche subsidien, en den nieuwen uitweg welken het aan zijnen handel opent; er bestaat alsdan ook geene enkele zwaarigheid tegen het onmiddellijk aannemen van het beginsel van Emancipatie der slaven, en ware het zeer te wenschen, dat de regering, zonder verwijl, een voorstel van wet voor dit oogmerk aan de Staten-Generaal dede voorleggen, de strekking hebbende van den maatregel op zoodanig later tijdstip in zijn geheel in werking te brengen, als de regering, met inachtneming van al hetgeen daaromtrent door de kolonisten mag worden aangevoerd, geschikt en gepast zal oordeelen; — want zonder de kolonisten te hooren, is naar mijn gevoelen, noch de Minister, noch de vertegenwoordiging bevoegd, over zaken, hunne belangen zoo nauw rakende, te beschikken.

Ik eindig met mijnen landgenooten, die de Emancipatie der neger-slaven en het welzijn van het va-

derland en de overzeesche bezittingen wenschen bevorderlijk te zijn, voor te stellen, om zich door middel van de drukpers onderling te vereenigen, en gemeenschappelijk vast te stellen het volgende besluit:

» Dat, alzoo door het besluit van het Fransche Staatsbewind tot vrijverklaring der neger-slaven in de overzeesche bezittingen van het Gemeenebest, de slavernij in de Nederlandsche West-Indische volkplantingen niet zonder aanmerkelijke kosten voor het moederland, en groot gevaar voor het leven en de eigendommen der koloniën in stand te houden is, — de vereeniging zich onverwijld in een eerbiedig gesteld adres tot den Koning behoort te wenden, met dringende bede, dat het zijne Majesteit genadiglijk moge behagen, het onderwerp der emancipatie van de slaven in de Nederlandsche kolonien zonder uitstel in gunstige overweging te nemen, en inmiddels de kolonisten dat aandeel in het beheer hunner maatschappelijke aangelegenheden toe te staan, als waardoor zij in staat zullen geraken, de daarin bestaande misbruiken en gebreken op te ruimen, en te verhelpen, ten einde langs dien weg de anderzins voor hun bestaan verderfelijke gevolgen van den opgemelden maatregel ten goede te keeren. —

ROTTERDAM,

Mei 1848.

N A S C H R I F T.

Deze bladen afgewerkt hebbende komt mij in handen de Nieuwe Rotterdamsche Courant van den 25sten dezer maand, waarin onder het opschrift: *koloniën* een berigt voorkomt, betreffende de slaven in *Suriname*. — Diensvolgens zou Z. E. de Minister van koloniën tot wering van het gevaar, waarmede de kolonie, uit hoofde van de emancipatie der Fransche negerslaven, bedreigd wordt, de slavenbeheerders in *Suriname* (de eilanden worden niet genoemd) hebben aanbevolen, om in afwachting van » *een besluit* » het lot van den slaaf door eene betere voeding, kleeding, behandeling enz. te verzachten.

Ofschoon de meest mogelijke achting koesterende voor den Minister RIJK, kan ik, om der wille van het hoog gewigt der zaak, mij niet onthouden mijne vrees te kennen te geven, dat het thans voor de

bereiking van het voorgestelde doel *door dit middel alleen* te laat is.

Indien er bij mij nog eenigen twijfel had bestaan, aangaande de magteloosheid van het ministerie van koloniën, de nutteloosheid van een departement van de West-Indische zaken en de noodzakelijkheid van de door mij voorgestelde hervorming, het bovengemelde berigt zou dien twijfel bij mij hebben weggenomen; thans kan het slechts strekken, om mij in mijn gevoelen te versterken.

Den hemel zij dank, de ingezetenen van *Suriname* genieten den troost van in dit voor hen vreeslijk tijdperk eenen man aan het hoofd der kolonie te zien, die moed aan vastberadenheid paart, en vruchtbaar in resources is; — doch de eilanden, de ongelukkige eilanden aan de krijgshaftigheid (1) en wijsheid van eenen Majoor ESSER overgelaten..... wat zal het lot van deze zijn? O, dat het Gouvernement een stout besluit wilde nemen door het benoemen van den Baron VAN RADERS tot Gouverneur-Generaal der Nederlandsche West-Indische bezittingen, met uitgebreide magt tot het nemen van al zoodanige maatregelen, als de omstandigheden mogen vorderen; — dat het tevens eenige oorlogschepen te zijner beschikking stelle, niet om met

(1) De Majoor ESSER, niet lang nadat hij, zoo als bekend is, (zie Curaçaosche Courant van den 12 December 1846, n°. 50) door eenen Militair voor het front van zijne onderhebbende troepen eenen slag in het aangezicht had ontvangen, eene gewapende inspectie willende houden, BEVAL VOORAF DE VUURSTEENEN VAN DE GEWEREN TE LATEN NEMEN. — De indruk hierdoor te weeg gebracht was *groot en algemeen!*

Administratiestukken te varen, maar om de zwarte bevolking ontzag in te boezemen; en bovenal late het den ingezetenen dat aandeel in de regering hetwelk door mij wordt voorgestaan, en zonder hetwelk ook de heilzaamste ontwerpen van het bestuur door de tegenwerking, welke het van den kant der ingezetenen zal ondervinden, onophoudelijk zullen mislukken; — maar helaas! ik vrees er is slechts al te veel grond voor de aanmerking van de *TIMES*, » *dat vertraging nog steeds aan de orde van den dag is, en dus een nieuw bewijs oplevert, dat het karakter der Nederlanders niet geschikt is voor den snellen vooruitgang van den tegenwoordigen tijd.*

